

שם המחקר : השפעת לחץ, סטיגמה וסומטיזציה על רמת שיתוף הפעולה בין אנשי מקצוע לבין אבות

לילדים מתבגרים עם לקות התפתחותית בחברה הבדואית.

שנה: 2018

מס' קטלוגי : 656

שמות החוקרים: חנאן כבת. בהנחיית: ד"ר איריס מנור- בנימיני.

רשות המחקר: הפקולטה לחינוך- החוג לחינוך מיוחד- אוניברסיטת חיפה.

מגבלות המחקר

מוגבלותו העיקרית של המחקר נוגעת לאפשרות ההכללה על קבוצות אוכלוסייה ערביות נוספות, המחקר התמקד

באוכלוסייה הבדואית שיש לה מאפיינים חברתיים ותרבותיים שונים, מאוכלוסייה אחרת בארץ. ולכן לא ניתן

להכליל את הממצאים של מחקר זה על אוכלוסיית המשפחה למתבגרים עם לקות התפתחותית בחברה הערבית

בארץ. וגם המחקר התמקד בבדיקה בנקודות זמן אחת בלבד (מחקר רוחב).

מגבלה אחרת הייתה נעוצה במספר השאלונים הגדול יחסית במחקר, שמילויים היה כרוך בטרחה מסוימת. ייתכן

אפוא שלא כל האבות ענו עליהם בתשומת לב מלאה. בנוסף לעובדה שמדובר בשאלונים לדיווח עצמי וייתכן וחלק

מהאבות התקשו לענות על השאלות למרות שפרטי הקשר של החוקרת ושל הפסיכולוגית נמסרו לאבות.

מגבלה נוספת, הדיווח היה דווח עצמי של האבות בלי התייחסות לאנשי המקצוע. כלומר, תוצאות המחקר הן

מהפרספקטיבה האישית של האבות, ואין כאן למעשה בדיקה של תפיסת שאר בני משפחה, כמו אמהות, אחים

וכדומה. אין גם התייחסות לפרספקטיבה של אנשי מקצוע, ועל כן לא ברור אם יש חילוקי דעות בין האבות לבין

אמהות ובין הורים לבין אנשי מקצוע.

למרות מגבלותיו של המחקר הזה, המחקר מהווה חשיפה ראשונה לעולם האבות של מתבגרים עם לקות

התפתחותית באוכלוסייה הבדואית וממציאו מצביעים על חובות הנושא ועל הצורך במחקר המשך.

המלצות למחקרי המשך

מחקר זה התמקד בגיל ההתבגרות מתוך חשיבה כי מדובר בתקופת גיל משמעותית ומורכבת למתבגר ולאביו

באוכלוסייה מסורתית. חשוב שמחקרים עתידיים יבחנו התמודדות אבות לילדים צעירים עם לקות התפתחותית.

מחקר זה התמקד באוכלוסייה הבדואית בנגב מחקרים עתידיים עשויים להתמקד בהשוואה עם בדואים באזור

הצפון, זאת על מנת להבין לעומק את הכוחות המשפיעים בגידול ילד מתבגר עם לקות התפתחותית באוכלוסייה

הבדואית באזור שונה, ולחדד את הבנת השונה והדומה במטרה לבנות תכניות התערבות רלוונטיות ומותאמות

מבחינה תרבותית.

המלצה נוספת למחקרים עתידיים היא לחקור גם את התפיסות של אנשי המקצוע ולא רק של האבות, מפני שייתכן שיש פער בין הפרספקטיבה של האבות והפרספקטיבה של אנשי המקצוע, עליו יש לגשר וליצור אינטגרציה בין ההיבטים, ולהרחיב את ההסתכלות על הנושא הנחקר. ממומלץ לבנות תכנית התערבות מותאמת תרבותית ומבוססת מחקר, אשר תיקח בחשבון את המאפיינים לאוכלוסייה הבדואית ותאפשר לכל בני המשפחה להתמודד עם לחץ, סטיגמה וסומטיזציה ולהגביר את רמת שיתוף הפעולה בין בני המשפחה לבין אנשי המקצוע החינוכיים/טיפוליים.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)